

gaa, at der ikke for Administrationen har været nogenformelst Vanskelighed at overvinde. Det undrer mig, at det ærede Medlem er kommet tilbage til den Tro, at det er for at hjælpe Administrationen ud af Vanskeligheder, at der her forhandles et Lovforslag; nei, det er for at hjælpe Examinanderne til en bedre Karakter paa en nem Maade.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg vil sige, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde, at naar vi ere enige om Hovedsagen, er det ikke værd at konnime ind paa Detaillerne; men til eet Punkt maa jeg dog, efterat jeg har hørt den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, knytte et Par Bemærkninger, da det vedrører et Spørgsmaal, som ikke hører til Detaillen, men tværtimod er et Hovedspørgsmaal, nemlig, hvorvidt Anordningen skulde være lovlig eller ikke. Det ærede Medlem bemærkede, at det ikke kunde gjøre Noget til Sagen, hvad der leilighedsvis er udtalt i en Betænkning, og han undrede sig over, at jeg havde paaberaabt mig det tidligere Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Med Hensyn til dette maa jeg gjøre den Bemærkning, som jeg virkelig tror har sin Betydning og ogsaa har sin Plads her, at det er saa langt fra, at Spørgsmaalet dengang blev berørt leilighedsvis i en Betænkning, at det tværtimod var Betænkningens Hovedopgave, idet den netop gik ud paa strengt at afgjøre det Spørgsmaal, hvad der paa dette Omraade kunde ske ad administrativt Veie, ved Anordning, og hvad der skulde ske ved Lov, og Betænkningen gik saa alvorlig ud paa, at Thinget ikke skulde bestæftige sig med det da foreliggende Lovforslag, at den opfordrede Ministeren til at tage Lovforslaget tilbage, hvilket da ogsaa skete. Dette forekommer mig dog at være noget ganske Andet, end hvad man kalder: leilighedsvis udtrykt i en Betænkning. Selvfølgelig var der andre Medlemmer med, og hvis den ærede Ordfører skulde ønske at faae et mere blandet Indtryk, skal jeg blandt disse nævne — det kan vel her være tilladt ligefrem at nævne Navnene — Biskop Mon-

rad og Professor Steen; men der var flere endnu. Endnu skal jeg blot bemærke, at forsaavidt dette ligger en Tid tilbage, maa der dog være en saadan Sammenhæng i Lovgivningsmagtens Opfattelse, naar den har lagt sig for Dagen paa en bestemt Maade, og der intet Spring har fundet Sted, at Ministeren maa være berettiget til at gaa ud fra, at det er en bestemt Opfattelse, der har gjort sig gjældende. Og med Hensyn til Opfattelsen andetsfedsfra turde det ikke være ganske uden Betydning, at det juridiske Fakultet enstemmig var af den Mening, at det paatænkte Skridt maatte ske gennem Anordning. Det er vel ikke en Autoritet som Lovgivningsmagten, men dog en Autoritet, der i saadanne Sager maa være ligesaa stor som den ærede Ordførers, der ikke føler sig overbevist om Fortolkningens Rigtighed; men ham havde jeg rigtignok ingen Opfordring til at henvende mig til. Jeg vil haabe, at dette maa bidrage til at modificere hans Anskuelser i saa Henseende, og at han vil komme til at se, at det ikke gaar an, fordi man har Lyst til at faae disse Sager ind under Lovgivningsmagtens Omraade, saa at være ligegyldig for, at der er sket en Forandring i den hele Tilstand, naar den som sagt har lagt sig for Dagen i et bestemt Skridt fra Lovgivningsmagtens Side. Dette antager jeg, at han vil komme til, men under alle Omstændigheder maa han billigtvis erkjende, at det, han vil gjøre gjældende, var Noget, jeg ikke kunde tage Hensyn til ved den Bestemmelse, jeg tog i Juli Maaned 1870.

Berg: Et er det, inden hvilket Omfang Administrationen har Ret til at fastsætte Examinationsforordningerne, bortset fra Bestemmelserne i positive Love, men det vil jeg ikke her komme nærmere ind paa, dertil er Leiligheden jo ikke særdeles opfordrende. Jeg hævder imidlertid dette, at den Tanke, der er gaaet igennem den ene Del af den Betænkning, som er kommen tilstede for 16 Aar siden, og som den meget ærede Kultusminister henviste til, ikke ved de forskjellige Leiligheder her, hvor man senere har behandlet det samme Spørgsmaal, har fundet en saadan Billigelse, at man med Grund kan henvise dertil som en Rettesnor for Frem-